

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/25757
G.K. 116

GÜNLÜ

Sayı : 75833232-610
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 04.03.2020 tarihli ve 43452547-120.07-626432 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Levent GÖK tarafından tevcih edilen 7/25757 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır
Mustafa VARANK
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN LEVENT GÖK'ÜN

7/25757 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın verilerine göre teşvik belgeli yatırımların miktarı 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 29.6 oranında düşmüştür. 2019 yılında 5 bin 969 teşvik belgesi düzenlenmiş, bu belgeler kapsamındaki yatırımlar 135 milyar 145 milyon lira olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında 104.2 milyar lira, 2016 yılında 107.6 milyar lira, 2017 yılında 189,2 milyar lira ve 2018 yılında 192.2 milyar lira değerindeki tutarlar ile sürekli yükseliş eğiliminde olan teşvikli yatırımların tutarı 57 milyar lira azalmıştır. Düzenlenen teşvik belgesi sayısında 2017 yılına göre yaklaşık yüzde 20 gerileme meydana gelirken 2018 yılına göre yatırımcılara 163 adet daha az teşvik belgesi verilmiştir.

Yatırım teşvik belgesi istatistikleri, Türkiye ekonomisinin 2018 ve 2019 yıllarında içine düştüğü krizin göstergelerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Krizden çıkışın anahtarlarından biri olan yatırımlarda gerçekleşen azalma devlet eliyle dahi tersine çevrilememiş, serbest piyasadaki kan kaybı devlet teşviklerine de etki etmiştir. Buhran dönemlerinde devlet yatırımcıyı destekleme görevini layığıyla yerine getirememekte, Türkiye ekonomisi gerilemeye devam etmektedir.

Bu bilgiler ışığında:

Soru 1- Ekonomik krizin derinleştiği yıl olarak kayıtlara geçen 2019'da teşvik belgeli yatırımların artması beklenirken teşviklerin yaklaşık yüzde 30 oranında gerilemesinin sebepleri nelerdir?

Soru 2- 2019 yılında yatırım teşviklerinden kesilen tutarların harcandığı kalemleri açıklayınız? Bu harcamaların ekonomiye olumlu etkileri hangi oranda gerçekleşmiştir?

Soru 3- 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında teşvik belgeli yatırımların istihdam oranlarında yarattığı etkileri açıklayınız?

Soru 4- 2015, 2016, 2017, 2018 ve 2019 yıllarında yatırım teşvik belgesi alan kaç şirket konkordato veya iflas ilan etmiştir?

CEVAPLAR

Cevap 1- Bakanlığımız tarafından 2019 yılında toplam 5.687 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) düzenlenirken, belge sayısında 2018 yılına göre önergede bahsi geçtiği gibi % 30 değil yalnızca % 2,9 oranında bir azalma meydana gelmiştir.

Cevap 2- Yatırım teşvik belgesi sahibi firmalar için Bakanlığımız bütçesinden sadece faiz desteği, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği için ödeme yapılmakta olup söz konusu destekler; gerçekleştirilen yatırım tutarlarıyla orantılı olarak sağlanabilmektedir. Bu çerçevede, 2019 yılında Bakanlığımız bütçesinden; 2018 yılına göre daha yüksek tutarda ödeme gerçekleştirilmiştir.

Cevap 3-4- 2015-2019 yılları arasında toplam 28.275 adet YTB düzenlenmiştir. Bu dönemde düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülen sabit yatırım tutarı 733,7 milyar TL ve öngörülen istihdam 971.684 kişidir.

Belirtilen dönemde realize olup, tamamlama vizesi yapılan YTB toplamı 17.370 adet, sabit yatırım tutarı 292 milyar TL, sağlanan istihdam ise 678.823 kişidir. 2019 yılında tamamlama vizesi yapılan teşvik belgelerinde sağlanan istihdam ve gerçekleştirilen yatırım tutarları, son beş yılın en yüksek rakamlarıdır.